

ภาพและคำอธิบายภาพ

ภาพมีลักษณะเป็นภาษาสากล หน้าที่สำคัญของภาพคือช่วยทำสิ่งที่เป็นตัวอักษร กลับเป็นรูปธรรมที่มีความหมาย เป็นที่เข้าใจกันได้โดยง่าย นอกจากนี้ภาพยังช่วยสร้างอารมณ์สามารถจูงใจให้เกิดการรับรู้และเข้าใจโดยที่ตัวภาพนั้นจะเป็นที่ซึ่งรวบรวมความรู้ ความคิดเหตุการณ์ ได้เป็นอย่างดี

ภาพนั้นไม่มีขีดจำกัดของความเข้าใจ ทั้งไม่เลือกเพศ วัย ชาติ ภาษา ใครๆ เห็นเขาก็เข้าใจได้ทันที

ความสำคัญของภาพ

ภาพนอกจากจะเป็นเครื่องสื่อความหมายแทนสิ่งอื่นแล้ว ยังเป็นสื่อความหมายในตัวของตัวเองอีกด้วย ภาพจึงใช้บรรยายได้ดีกว่าตัวหนังสือในบางครั้ง สาเหตุที่ทำให้ภาพ มีความหมายและความสำคัญอยู่ที่

1. เป็นสื่อที่ทำให้ผู้ดูเข้าไปใกล้ชิด สามารถเห็นเหตุการณ์นั้นได้ด้วยตาของตัวเอง
2. เป็นสื่อที่สามารถให้ความจริง ได้ดีกว่าตัวหนังสือหรือคำพูดบอกเล่าโดยทั่วไป
3. เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มความสนใจมากขึ้น ทำให้มีชีวิตชีวาขึ้น
4. ผู้ดูมีความรู้สึกร่วมมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลเหตุการณ์ในภาพนั้นเนื่องจาก เมื่อเห็นภาพ ผู้ดูสามารถมีจินตภาพตามรูปภาพนั้นว่ามีเหตุการณ์เรื่องราวเป็นมาอย่างไร
5. ผู้ดูได้เข้าใจใกล้ชิดความจริง แบบรูปธรรมทางจักษุประสาทมากถึงร้อยละ 75 เมื่อเทียบกับโสตประสาท กายประสาท จีวาหาประสาท และฆานะประสาท เพียงร้อยละ 13, 6, 3 และ 3 ตามลำดับ

ลักษณะของภาพที่ดี

มีหลักยึดอยู่ 4 ประการด้วยกันในการพิจารณาว่าภาพนั้นเป็นภาพที่ดีคือ

1. มีการจัดองค์ประกอบภาพดี (Good Composition) ภาพที่ดีนั้นจะต้องมีความสมดุล โดยตำแหน่งการให้แสง-เงาที่ดี มีการใส่จุดสนใจภายในภาพอย่างดี องค์ประกอบของภาพจะให้ผลทางด้านวัตถุประสงค์ของภาพอย่างแจ่มชัดขึ้น

2. มีการสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน (Clear Communication) ภาพนั้นจะต้องสามารถสื่อกับผู้ดูได้อย่างตรงไปตรงมาว่าสิ่งที่ผู้บันทึกภาพต้องการนำไปบอกแก่ผู้ดูว่าจะสื่อความหมายอะไร ดังนั้นก่อนการถ่าย นักถ่ายภาพที่ดีจึงควรวางแผนว่าจะจัดมุมกล้องหรือวางองค์ประกอบของภาพอย่างไร ในขณะที่ถ่ายภาพจะต้องถ่ายภาพโดยแสดงออกให้ได้ตามนั้น โดยควรแสดงออกเพียงความคิดเดียว ตัดรายละเอียดต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องและไม่สำคัญออกไป ภาพที่มีการสื่อความหมาย

ได้อย่างชัดเจนมักเป็นภาพขนาดใหญ่ มองเห็นสิ่งสำคัญในภาพได้ชัดเจน มักเป็นภาพที่ดูง่าย ๆ ไม่มี ความซับซ้อนอะไรในตัวภาพ

3. มีความตัดกันและคมชัด (Good contrast and sharpness) ภาพที่ดีควรต้องมีคอนทราสต์ ของภาพดีคือมีน้ำหนักของสีตัดกันอย่างพอเหมาะ เช่นมีโทนของภาพตั้งแต่สีขาวจนถึงสีดำสนิท ในขณะที่เดียวกันภาพที่ดูนั้นต้องมีความคมชัดของภาพในการถ่ายด้วย เช่นการเลือกพื้นหลัง (Background) ของภาพนั้น การเลือกพื้นหลังที่ดีทำให้ภาพนั้นไม่ดู “แบน” จนเกินไป ภาพที่มีการ เลือกพื้นหลังอย่างดี สิ่งที่เป็นวัตถุสำคัญที่ถูกถ่ายจะเด่นชัดขึ้นมาก กอปรกับแสงเงาที่ดี จะทำให้ ภาพนั้นดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

4. มีสีเป็นจริงเป็นจัง (Effective Color) สีที่ปรากฏในภาพนั้นควรเป็นสีที่ตรงกับความเป็น จริงเป็นสีธรรมชาติ ภาพที่มีสีไม่ตรงกับความเป็นจริงจะทำให้ การสื่อความหมายไม่ชัดเจน เข้าใจ ผิดพลาดไปได้นอกจากนี้สียังมีผลต่อการเพิ่มความสนใจในภาพอีกด้วย

ชนิดของภาพ

ลักษณะของภาพที่คุ้นเคยกันอยู่ก็คือ ภาพถ่ายและภาพวาด (ภาพเขียน= Hand art)

ภาพถ่าย

หมายถึงภาพถ่ายทุกชนิด ซึ่งผลิตขึ้นมาโดยใช้กล้องถ่ายภาพ และใช้กรรมวิธีทางเคมี เพื่อทำการล้างอัด ขยาย อันได้แก่ ภาพบุคคล ภาพเหตุการณ์ ฯลฯ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของภาพถ่ายไว้ว่า คือ “ภาพบนกระดาษอัดรูป เกิดจากการนำแผ่นฟิล์ม ภาพเนกาตีฟไปอัดขยายถ่ายทอดลงบนกระดาษอัดรูปนั้น”

ภาพเขียน

หมายถึงภาพต่างๆ ซึ่งเขียนขึ้นโดยช่างเขียนจิตรกร ภาพชนิดนี้แตกต่างจากภาพถ่ายโดยสิ้นเชิงตัวอย่าง เช่น ภาพเขียนลายเส้น ภาพสี บางครั้งภาพเหล่านี้ก็จะออกมาในลักษณะของการ์ตูน (Comic) เป็นเรื่องราวเพื่อล้อเลียน ชักชวนหรือแสดงออก เพื่อบางสิ่งบางอย่าง เช่น อาจให้รักเกลียด โกรธ หรือชอบก็ได้

อะไรคือภาพข่าว

ภาพข่าว เมื่อภาพเป็นสื่อความหมายอย่างหนึ่ง ภาพที่จะเป็นข่าวได้ดีสมกับเป็น “ภาพข่าว” จึงควรเป็นภาพซึ่งมีคุณภาพพอเพียงจะทำให้เกิดการสื่อความหมายเข้าใจได้ตรงกัน เป็นไปตามความประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเสนอภาพ ภาพที่ดีจะทำให้ผู้ดูเกิดอารมณ์และความรู้สึก เป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้

“ภาพ” ไม่ว่าจะเขียนภาพเขียน ภาพถ่ายหรือภาพประเภทต่างๆ ต่างก็ขึ้นชื่อว่าเป็นภาพเหมือนกัน แต่ทุกภาพดังกล่าวนี้ ไม่ใช่จะเป็น “ภาพข่าว” ได้เสมอไปโดยปกติเรามักเลือกรูปภาพที่จะเป็นภาพข่าว โดยพิจารณาจาก

1. ภาพนั้นให้ความหมาย บอกกล่าวสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างชัดเจน เช่น เป็นภาพที่แสดงออกทางอารมณ์แสดงถึงทัศนคติของบุคคลในภาพ และแสดงออกถึงอารมณ์ของเหตุการณ์ได้ด้วยเช่นมีความตึงเครียดและความคมชัด สีของภาพดีถูกต้อง

2. ภาพนั้นมีคุณภาพดี

3. เลือกภาพที่ดีที่สุดเพียงภาพเดียว

ภาพข่าวแจก

การจัดส่งข่าวให้สื่อมวลชน องค์กรและสถาบัน ฯลฯ เพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์นั้นในบางครั้ง เนื้อข่าวอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอ ควรจะต้องจัดทำภาพประกอบข่าวสำหรับแจกให้ด้วยเพื่อใช้ภาพเหล่านั้นตีพิมพ์เผยแพร่ประกอบข่าวต่อไป ในการส่งข่าวควรมีคำอธิบายประกอบมีรายละเอียดครบถ้วน ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร พิมพ์บนกระดาษขาว ติดไว้ได้ภาพ ไม่ควรเขียนอธิบายภาพหรือบอกเล่ารายละเอียดไว้หลังภาพ

การจัดทำภาพข่าวแจกที่ดีควรเป็น “ภาพข่าว” ที่มีเนื้อหา มีชีวิตชีวา มีศิลปะของการถ่ายภาพและภาพยังต้องบอกเรื่องราว (tell story) ให้ผู้ดูรู้เรื่องและเข้าใจได้ชัดเจนอีกด้วย

การนำภาพถ่ายไปใช้เป็นภาพข่าว มีหลักดังนี้คือ

1. ภาพถ่ายนั้นควรมีขนาดใหญ่พอจะให้เห็นเรื่องสำคัญที่จะแสดง (Subject) ในภาพนั้นได้อย่างชัดเจน

2. ควรเป็นภาพถ่ายใกล้ (Close-up shot) หรือเป็นภาพถ่ายปานกลาง (Medium Shot) ภาพประเภทภาพถ่ายไกล (Long shot) ไม่เหมาะที่จะใช้เป็นภาพข่าว

3. ภาพที่นำมาใช้ควรเป็นภาพที่สามารถแสดงออกถึงความสำคัญของสิ่งที่ถ่าย (Subject) ในภาพ

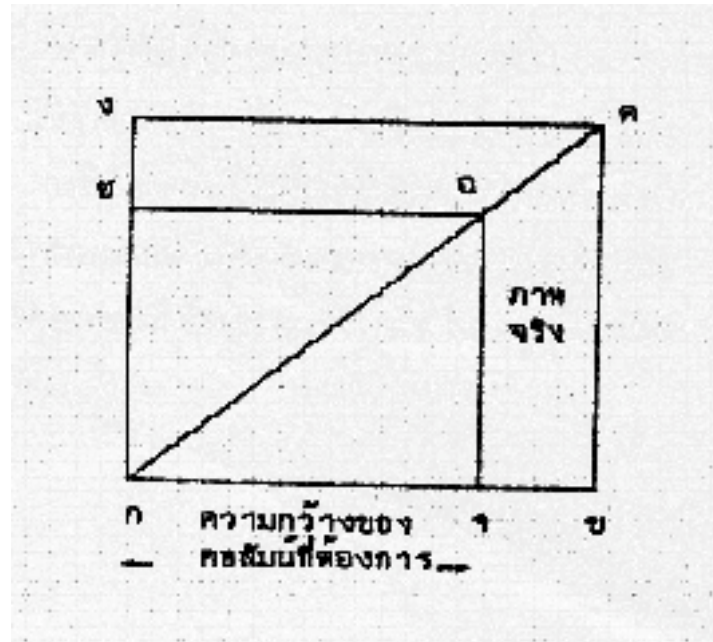
4. ภาพหม่บุคคล ควรวางตำแหน่งบุคคลสำคัญที่สุดอยู่กลางหม่

5. กำหนดขนาดของภาพตามความเหมาะสม

การกำหนดขนาดของภาพ

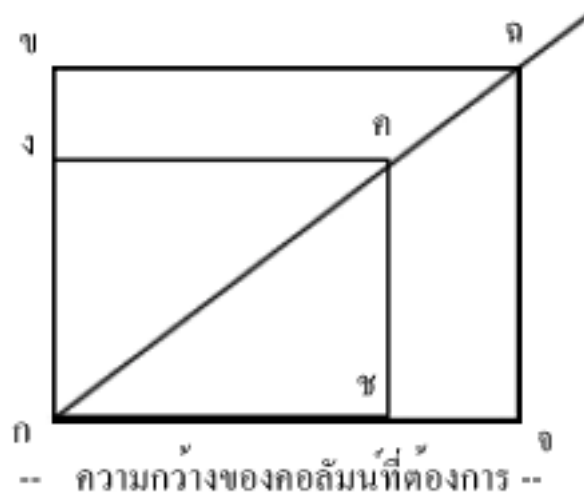
การนำภาพถ่ายไปใช้ลงประกอบบทความสารคดีหรือประกอบข่าว มีความสำคัญอยู่ที่ขนาดของภาพนั้น ต้องเป็นไปตามขนาดของหน้าคอลัมน์ที่ภาพนั้นจะไปประกอบอยู่ด้วย บางครั้งภาพมีขนาดเล็กหรือใหญ่เกินกว่าที่ต้องการ ไม่พอกับเนื้อที่สำหรับพิมพ์ การที่จะให้ภาพมีขนาดพอดีได้นั้นก็คือ จะต้องทำภาพขึ้นใหม่เรียกว่า “การกำหนดขนาดของภาพ” มีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกันคือ การย่อภาพและการขยายภาพ

การย่อภาพ

1. ลากเส้นทแยงมุมด้านหลังภาพลากเส้น ก ค
2. วัดขนาดของคอส์มที่ต้องการ ก จ
3. ลากเส้นตั้งฉากจากเส้น ก ข ไปหาเส้นทแยงมุม ก ค โดยลากจุด จ ไปตัดเส้นทแยงมุม ก ค ได้จุด ฉ และเส้น จ ฉ
4. ลากเส้นจากจุด ฉ ให้ขนานกับเส้น ก จ ไปพบเส้น ก ข ได้จุด ช และได้เส้น ฉ ช
5. จะได้ภาพย่อมีขนาดตามต้องการคือสี่เหลี่ยม ก จ ฉ ช

การขยายภาพ

1. ลากเส้นตรงจากจุด ก ผ่านจุด ค ไปให้ยาวพอสมควร
2. ลากเส้นตรงจากจุด ก ผ่านจุด ข ไปให้ยาวพอสมควร
3. ลากเส้นตรงจากจุด ก ผ่านจุด ง ไปให้ยาวพอสมควร
4. วัดความยาวจากจุด ก ให้กว้างเท่ากับคอลัมน์ที่ต้องการเป็นเส้น ก จ
5. ลากเส้นตรงจากจุด จ ให้ขนานกับเส้น ข ค ไปตัดเส้นทแยงมุม ก ค ได้จุด ฉ และได้เส้น ก ฉ
6. ลากเส้นตรงจากจุด ฉ ให้ขนานกับเส้น ก จ ไปตัดเส้น ก ง ได้จุด ช และได้เส้น ช ฉ
7. จะได้ขนาดภาพขยายมีขนาดภาพตามต้องการคือสี่เหลี่ยม ก จ ฉ ช

คำอธิบายภาพ (Cutline, Lines, Underline, Caption)

หมายถึง ข้อความอธิบาย ซึ่งอยู่ภายใต้ภาพ หรือ อาจจะอยู่ทางด้านใดด้านหนึ่งของภาพก็ได้

ความสำคัญของอธิบายภาพ

ภาพที่ดี ทุกภาพนั้นจะให้ความเข้าใจในตัวของมันเองอยู่แล้ว แต่เพื่อความเข้าใจโดยชัดเจนในบางสถานการณ์ ภาพบางภาพที่แปลกใหม่ ไม่เคยเห็นมาก่อน ภาพเหตุการณ์หรือเพื่ออธิบายให้เข้าใจแจ่มแจ้งขึ้นอีก จึงควรมีคำอธิบายภาพประกอบอยู่ด้วย

แม้ว่าภาพถ่ายจะมีความสำคัญต่อข่าวมากเพียงใดก็ตาม แต่ก็ไม้อาจจะเชื่อถือภาพได้เพียง
อย่างเดียว การนำภาพบางภาพไปประกอบภาพงานเหตุการณ์ บางครั้งอาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจ
ผิดในหมู่ผู้อ่านได้ เพราะภาพที่ไม่มีคำอธิบายภาพประกอบก็อาจบอกข่าวสารได้แต่เพียงด้านเดียว
ภาพถ่ายจึงควรประกอบด้วยคำอธิบายภาพเพื่อบอกข่าวสารที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดเบื้องหลังภาพนั้น

คำอธิบายภาพซึ่งเป็นข่าวสาร ข้อมูลบางอย่างจะทำให้ผู้ดูเกิดความเข้าใจภาพนั้นแจ่มชัดขึ้น
คำอธิบายที่ดีจะมีลักษณะเป็นการย่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ทราบโดยสังเขป โดยจะเป็นการบอกว่า
ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร อย่างสั้นๆ ลักษณะเช่นนี้คือการย่อเรื่องนั่นเอง

ข้อสรุป ในการเขียนคำอธิบาย ควรเขียนอย่างเที่ยงตรง กระชับความและมีชีวิตชีวา ให้ดู
เรียบง่ายให้เข้าใจเนื้อความสำคัญอย่างแจ่มชัดทั้งหมด เป็นเพียงการบอกเรื่องราวอย่างธรรมดา
เท่านั้น